

การพัฒนาทักษะการเขียนภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐานด้วยแบบฝึกทักษะการเขียน
โครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
BASIC THAI PAINTING SKILL DEVELOPMENT BY DRAWING HIMMAPHAN
ANIMALS SET IN BASIC THAI PAINTING SUBJECT (20301-2003) FOR
VOCATIONAL EDUCATION LEVEL 1 OF FINE ARTS PROGRAM, CHIANGRAI
VOCATIONAL COLLEGE.

กำพล ตรงเมธิ¹

Kamphol Trongmetee¹

¹สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

¹Fine Arts department, Vocational College, Vocational Education Commission, Ministry Of Education.

*E-mail : Kampholtrong09@gmail.com

วันที่รับบทความ 13 เมษายน 2567

วันแก้ไขบทความ 24 พฤษภาคม 2567

วันตอบรับบทความ 13 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์ หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวน 18 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.25/88.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์

หิมพานต์ หลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีการพัฒนาทักษะการโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ดีกว่าเดิม สามารถวาดองค์ประกอบของโครงสร้างสัตว์หิมพานต์ก่อนลงรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$)

คำสำคัญ : ความสามารถในการเขียนภาพไทยจิตรกรรมไทยพื้นฐาน แบบฝึกทักษะ การเขียนโครงสร้างภาพจิตรกรรมไทยพื้นฐาน

Abstract

The objectives of this research were; 1) to determine the effectiveness in structuring of Himmapan animal painting exercises in the Basic Thai Painting course (code 20301-2003) for first-year students pursuing a Vocational Certificate Level, with efficiency according to the criteria of 80.25/88.20 2) to compare academic achievement before and after studying with the structuring of Himmapan animal painting exercises and 3) to study students' satisfaction with structuring of Himmapan animal painting exercises. This research is an action research to solve the problem of students lacking skills in structuring of Himmapan animal painting. The sample groups used in this research are: 1st year Vocational Certificate students, Fine Arts majors at Chiang Rai Vocational College, comprising 18 individuals selected purposively. The statistics used in data analysis include descriptive statistics such as averages.

The results of the research found that 1) the structuring of Himmapan animal painting exercises were effective according to the specified criteria 80/80 2) Academic achievement after studying was significantly higher than before studying at the .05 level, students having developed their skills in structuring of Himmapan animal and 3) student satisfaction with structuring of Himmapan animal painting exercises in the Basic Thai Painting course found that the pictures Included at the highest level ($\bar{X}=4.88$).

Keywords : Ability of Thai basic painting, Thai basic painting exercises about the structure of Thai basic painting

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อนานาประเทศ ทำให้ประเทศไทยมีแรงงานที่หลากหลายสาขาอาชีพ และตลาดแรงงานมีแรงงานเพียงพอต่อการจัดการงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในประเทศ และสังคมโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งแห่งยุคของโลกาภิวัตน์ นอกจากนั้นการศึกษา ยังส่งผลให้บุคคลมีความเจริญงอกงามทั้งร่างกายและจิตใจทำให้ทุก ๆ คนในประเทศหรือในโลกนี้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขภายใต้ขอบเขต ข้อบังคับ ระเบียบ และกฎหมายต่าง ๆ (กฤตภัทร พุทธครุฑานนท์, 2566)

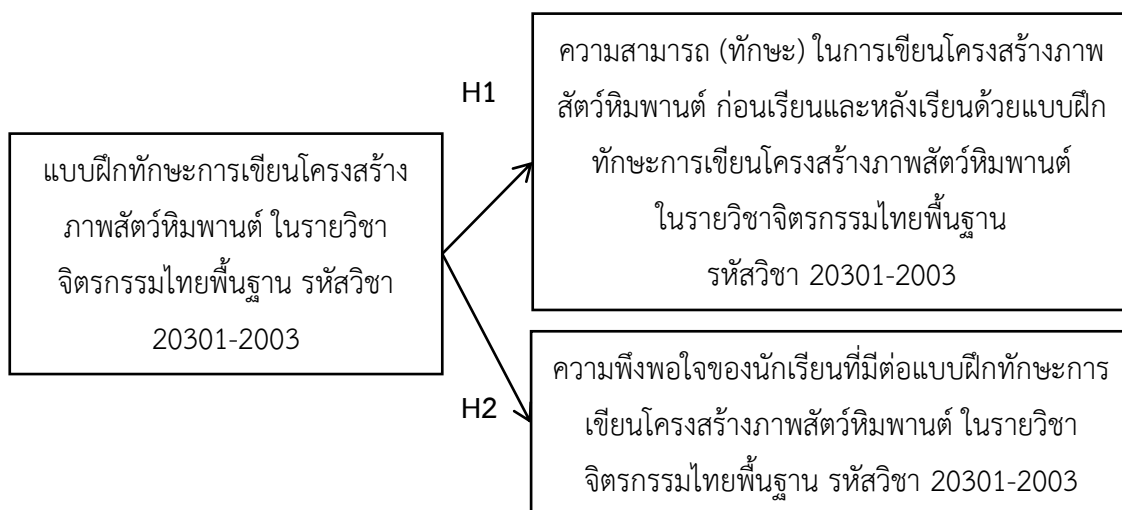
จากความสำคัญของการศึกษาที่กล่าวมานั้นปัจจุบันการศึกษามีหลากหลายศาสตร์ หลากหลายแขนงวิชาที่ผู้เรียนได้เลือกศึกษาเล่าเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงการศึกษาถึงศิลปะไทย ประเภทลายไทย ซึ่งเป็นศิลปะประณีต สืบเนื่องมาแต่ครั้งโบราณกาลนับตั้งแต่มนุษย์รู้จักใช้สีเขียนเป็นลวดลายลงบนร่างกาย เพื่อให้เกิดความสวยงามและน่าเกรงขามแก่ผู้พบเห็นรวมทั้งการเขียนลงบนภาชนะต่าง ๆ เหล่านี้ได้พัฒนาและเป็นมรดกตกทอดมาตามยุคสมัยจนถึงปัจจุบันการเรียนรู้ในรายวิชาศิลปะไทยนับเป็นสิ่งที่บอถึงความเป็นวัฒนธรรมไทย การเขียนลายไทยยังถือว่าเป็นการเรียนรู้ด้านภาษาที่เป็นสากล คือ ภาษาภาพ ศิลปะที่สวยงามนี้เกิดขึ้นด้วยฝีมือและสติปัญญาของช่างที่ชาญฉลาด ด้วยการนำสิ่งที่ปรากฏตามธรรมชาติมาประดิษฐ์ให้เป็นลวดลายในแบบต่าง ๆ การเขียนภาพในงานจิตรกรรมไทย (สำนักหอสมุดกลาง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2562)

ในการนี้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นอีกสถานศึกษาหนึ่งที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องของศิลปะไทย ประเภทลายไทย ได้แก่ สาขาจิตรศิลป์ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อผลิตนักศิลปะสู่ตลาดอย่างมีคุณภาพ (วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย, 2566) โดยผู้วิจัยได้เป็นผู้สอนในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 พบว่า การจัดการเรียนการสอนนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ จึงทำให้ภาพที่นักเรียนวาดออกมาไม่ครบองค์ประกอบหรือไม่ถูกต้องตามหลักการทำให้เป็นอุปสรรคและปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจและเกิดความคิดที่จะศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเขียนภาพลายไทยและเข้าใจการวาดโครงสร้างของตัวภาพโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชา จิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 อยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อแก้ไขปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มเดียวกันซึ่งผู้วิจัยเลือกทั้งหมด ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 สาขาวิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวน 18 คน (งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย, 2565) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test) โดยมีเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง จำนวน 1 แผน
2. แบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พร้อมแบบประเมินหาคุณภาพของเครื่องมือโดยเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะต้องสอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
3. นำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ไปขอคำแนะนำจากหัวหน้าสาขาวิชาจิตรศิลป์ หลังจากนั้นปรับปรุงตามคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาให้สมบูรณ์
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ชั่วโมง และแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 3 ท่าน
5. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ได้เท่ากับ 1 หมายความว่าแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะดังกล่าวมีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอนและวิจัยต่อไปได้

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2562 (ฉบับปรับปรุง) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สาขาจิตรศิลป์
2. ศึกษาแนวทางการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
3. สร้างและพัฒนาแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่นักการศึกษา นักวิชาการศึกษา ได้กล่าวไว้ จำนวน 30 ข้อ
4. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชาหลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้งตามคำแนะนำ
5. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน
6. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) เท่ากับ 1 หมายความว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำไปใช้ประกอบในการสอน และวิจัยในครั้งนี้ได้
7. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 มาแล้ว หลังจากนั้นนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)
8. พิจารณาเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ให้เหลือจำนวน 20 ข้อ โดยจะต้องครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการวิจัยในครั้งนี้มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.54-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.68-1.00 หมายความว่าสามารถนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่นักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัย ที่ได้ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ศึกษาไว้จำนวน 10 ข้อคำถาม
2. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากหัวหน้าแผนกวิชา หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอีกครั้ง
3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ท่าน

4. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ 0.82 หมายความว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนที่เคยเรียนวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 มาแล้ว จำนวน 30 คน โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.81 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูงจึงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไปได้

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย
E1	20	16.05	0.82	80.25
E2	20	17.64	0.70	88.20

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระหว่างเรียนเท่ากับ 16.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 17.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 80.25/88.20 ดังนั้นแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ทดสอบ	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	18	16.05	0.82	-6.15	0.000*
หลังเรียน	18	17.64	0.70		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน มีผลคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.05 และคะแนนหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.64 ดังนั้นความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลศึกษาวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003

ลำดับที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	ตัวแบบต่าง ๆ ที่ครูให้วาดระหว่างเรียน	4.66	0.48	มากที่สุด
2.	ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนในแต่ละคาบ	4.94	0.23	มากที่สุด
3.	เครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมสำหรับการเรียนรู้	4.94	0.23	มากที่สุด
4.	ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่ร้อน ไม่แออัด	4.88	0.32	มากที่สุด
5.	สื่อการสอนของครูมีความน่าสนใจ	4.88	0.32	มากที่สุด
6.	การใช้ตัวอักษร การใช้สี มีความเหมาะสม	4.77	0.54	มากที่สุด
7.	แบบฝึกทักษะที่ไม่ยากจนเกินไป	4.94	0.23	มากที่สุด
8.	แบบทดสอบไม่ยากจนเกินไป	5.00	0.00	มากที่สุด
9.	การตรงต่อเวลาของครูผู้สอน	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	บุคลิกภาพครูผู้สอน	4.88	0.32	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.88	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แบบทดสอบไม่ยากจนเกินไป และการตรงต่อเวลาของครูผู้สอน ($\bar{X} = 5.00$) รองลงมาได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ พร้อมสำหรับการเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ในการสอนในแต่ละคาบ และแบบฝึกทักษะที่ไม่ยากจนเกินไป ($\bar{X} = 4.94$) และน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแบบที่ครูให้วาดระหว่างเรียน ($\bar{X} = 4.66$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากผลการศึกษาการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 16.05 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 17.64 ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ E1/E2 เท่ากับ 80.25/88.20 สอดคล้องกับ วรพันธ์ สิทธิเสรี และศุภานัน สิทธิเลิศ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริง เรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรมในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริง เรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรม มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.22/80.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับ กฤติยา โพธิ์ทอง และกิตติพล คำทวี (2563) ศึกษาวิจัยเรื่องการออกแบบชุดฝึกทักษะภาพสีน้ำ : กรณีศึกษานักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนภาพสีน้ำสำหรับนักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เรียนวิชาเกี่ยวกับการวาดภาพมีความสามารถในการวาดภาพอยู่แล้วแต่ยังไม่เข้าใจเทคนิคการวาดที่ถูกต้องตามหลักการ จึงต้องอาศัยครูเป็นผู้ช่วยในการแนะนำและให้คำปรึกษา เช่น การวาดภาพลายไทย ภาพเหมือนจริง จิตรกรรมบนฝาผนัง ตลอดจนบอกวิธีการวาดที่ถูกต้องตามหลักการ ครูจึงใช้วิธีการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะเพื่อแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับบริบทปัญหาที่พบ

2. จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คน มีผลคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.05 และคะแนนหลังการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.64 ดังนั้นความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พิษณุดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ ผลการศึกษพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดภาพการ์ตูนคน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีทักษะการวาดการ์ตูนคนที่ดีกว่าเดิม สามารถวาดสัดส่วน

และส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างกายตัวการ์ตูนคนได้เหมาะสม วาดตัวการ์ตูนแสดงเพศ ช่วงวัย อารมณ์ความรู้สึกได้อย่างชัดเจน และแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แบบฝึกทักษะที่ครูผู้สอนสร้างและพัฒนาขึ้นนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเทคนิคการวาดภาพได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังจากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนด้วยแบบฝึกทักษะหรือชุดกิจกรรม

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) สอดคล้องกับ พิษณุดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า (2565) ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการวาดภาพการ์ตูนคน มีค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 3 ด้านทักษะความรู้ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 4.81 อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกทักษะและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนอกจากส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ตลอดจนสื่อ อุปกรณ์ ลักษณะทางกายภาพภายนอก แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียนจึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นมาสามารถแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 20301-2003 ซึ่งก่อนที่ผู้เรียนจะวาดภาพใด ๆ ก็ตามให้เป็นรูปร่าง ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจในหลักการวาดโครงสร้างพื้นฐานก่อน ว่าภาพนี้ รูปนี้ หรือชนิดของภาพนี้ควรประกอบไปด้วยส่วนใดบ้าง เพราะจะเป็นการวิเคราะห์เบื้องต้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจ และวาดที่ต้องการได้ง่ายขึ้นและถูกต้องตามหลักการ ดังนั้นหากว่าผู้สอนท่านใดที่ประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันควรแก้ไขปัญหาโดยการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนในทักษะที่ขาดหายไป

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น หลังจากที่ได้สอนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนแล้วควรมีการวัดและประเมินผลโดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน หรือแบบฝึกหัด เช่น การวาดภาพในลวดลายที่ครูผู้สอนกำหนด การออกแบบภาพในลวดลายในจินตนาการ การวิจารณ์รูปภาพของเพื่อนในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุง เพราะว่าการวิจารณ์นี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยการวัดประเมินผลหลังการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนั้นสามารถทำให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงประสิทธิภาพการสอน และผลการสอนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร ตลอดจนได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะในการแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนที่ขาดทักษะการเขียนโครงสร้างภาพสัตว์หิมพานต์ ในรายวิชาจิตรกรรมไทยพื้นฐาน รหัสวิชา 2301-2003 นั้น โดยภาพรวมจะเห็นว่าความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด นั้นหมายความว่าผู้เรียนชื่นชอบ และมีความพึงพอใจมากในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนควรมีการศึกษาความต้องการของผู้เรียนว่าอยากเรียนอะไรที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ มีการจัดบริบทโดยภาพรวม ลักษณะทางกายภาพภายนอก สื่อการสอน และที่สำคัญครูผู้สอน จะต้องพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือมีบูรณาการข้ามรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตลอดจนมีทักษะที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อขึ้นในการเรียนรู้ในสาขาวิชาศิลปหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนแบบใช้แบบฝึกทักษะกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อที่จะได้องค์ความรู้ที่กว้างขึ้นในการพัฒนาผู้เรียนที่อาจจะขาดทักษะต่าง ๆ ที่อาจพบได้ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤตภัทร พุทธครุฑานนท์. (2565). การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (SWOT Analysis) โดยใช้แบบฝึกทักษะในรายวิชาการบริหารธุรกิจขนาดย่อม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. การวิจัยในชั้นเรียน. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
- กฤติยา โพธิ์ทอง และกิตติพล คำทวี. (2563). “การออกแบบชุดฝึกทักษะภาพสีน้ำ : กรณีศึกษานักศึกษาปีที่ 2 สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์”. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร. 3(3).
- งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. (2565). จำนวนผู้เข้าเรียนแผนกวิชาจิตรศิลป์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.). วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
- พิชญดา ไชยดี และจักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า. (2565). “การพัฒนาทักษะการวาดการ์ตูนคนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายน้ำทิพย์”. Journal of Roi Kaensarn Academi .7(12).
- วรพันธ์ สิทธิเสรี และศุภานันท์ สิทธิเลิศ. (2563). การออกแบบชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการวาดภาพเหมือนจริงเรื่องรูปทรงในงานจิตรกรรมในกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต 16(3).

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย. (2566). **แผนกวิชาจิตรศิลป์**. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย.
สำนักหอสมุดกลาง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2562). “ศิลปะลายไทย-สันทะน่ารู้”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
: <https://www.lib.ru.ac.th/journal2/?p=12009>. สืบค้น 23 ธันวาคม 2566.